

Iberis (Iberka)

čeleď: Brassicaceae

Roste ve skalnatých částech celé Evropy, zejména jižní, dále v severní Africe a západní Asii jako trvalka nebo stálezelený polokeř. Květenstvím je vrcholový hrozen, vlastní květy jsou bílé, červené nebo fialové.

Vyhovuje ji plné slunce, teplo a dobře propustná lehká ideálně vápenitá půda.

Množí se semeny nebo řízkováním ve skleníku.

Iberis amara (Iberka hořká)

synonyma: *Biauricula amara*, *Biauricula resedifolia*, *Crucifera iberis*, *I. affinis*, *I. amara* subsp. *amara*, *I. amara* subsp. *forestieri*, *I. apricum*, *I. arvatica*, *I. bicolor*, *I. bicorymbifera*, *I. contracta* subsp. *vinetorum*, *I. crenata*, *I. decipiens*, *I. forestieri*, *I. latifolia*, *I. martinii*, *I. montolivensis*, *I. panduraeformis*, *I. pinetorum*, *I. resedifolia*, *I. ruficaulis*, *I. sabauda*, *I. vinetorum*, *Thlaspi amarum*

oblasti: Aljaška, Connecticut, Katalánsko, Kentucky, Kolorado, Maine, Massachusetts, Michigan, Montana, Německo, Nové Skotsko, Oregon, Pákistán, Pennsylvania, Quebec, Švýcarsko, Velká Británie, Vermont, Západní Virginie

Roste v západní Evropě v podobě keře, ale rozšířila se široce po světě. Dorůstá výšky (5 -) 10 - 25 (i 40)cm a šířky 15cm. Stonek je vzpřímený, větvený a ochlupený. Listy jsou jednoduché, spodní lžičkovité, zelené, horní kopinaté nebo podlouhlé. Květenstvím je hrozen, vlastní květy jsou bílé nebo narůžovělé o průměru 1cm na 1cm stopce, korunní lístky jsou nestejně, vnější 2 téměř 2násobné délky kališních, dlouhé 0,5 - 0,8 (i 1)cm. Plodem je kulovitá okřídlená šešule průměru 5 (i 7)mm a obsahuje mírně ve spodní části okřídlená červenohnědá semena délky 3mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *amara*
- subsp. *forestieri*
- 'Iceberg'
- 'Monut Hood'
- 'White Pinnacle'

Iberis atlantica

synonyma: *I. balansae* var. *vestita*, *I. ciliata* subsp. *atlantica*, *I. ciliata* subsp. *pseudotaurica*, *I. linifolia* f. *subvestita*, *I. linifolia* subsp. *atlantica*

Iberis aurosica

oblasti: Itálie

Existuje vnitrodruhový taxon:

- subsp. *nana*

Iberis balansae

synonyma: *I. ciliata* var. *balansae*, *I. linifolia* subsp. *balansae*

Iberis bernardiana

synonyma: *Biauricula benthamiana*, *Biauricula devillei*, *I. aniensis*, *I. benthamiana*, *I. bubanii*

Iberis carnosa

synonyma: *I. attica*, *I. aurosica* subsp. *cantabrica*, *I. badali*, *I. carnosa* subsp. *nafarroana*, *I. ciliata* subsp. *pruitii*, *I. ciliata* var. *carnosa*, *I. gastoni*, *I. integerrima*, *I. jordanii*, *I. olympica*, *I. petraea*, *I. pilosa*, *I. pruitii*, *I. spruneri*, *I. tenoreana*, *I. thracica*, *I. violacea*

oblasti: Andalusie, Itálie, New York

Dorůstá výšky 4 - 20cm. Přízemní listy jsou dlouhé 1,3 - 2,5 (i 4)cm a široké 3 - 7mm. Květenstvím chocholík průměru 1,5 - 3,5cm, vlastní květy mají kališní lístky délky 2 - 3mm a korunní lístky jsou dlouhé 1cm. Plodem je šešule délky 5 - 8mm, šířky 3 - 5,5mm a obsahuje 1 semeno. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *embergeri* - výška 4 - 8 (i 15)cm
- subsp. *granatensis* - výška (6 -) 10 - 20cm
- subsp. *lagascana*

Iberis ciliata

synonyma: *Biauricula ciliata*, *I. linifolia* subsp. *ciliata*, *I. molineri*

oblasti: Andalusie, Katalánsko

Dorůstá výšky 15 - 30 (i 47)cm. Přízemní listy jsou dlouhé 1 - 2,4cm, vrcholové jsou dlouhé 1,8 - 4,2cm a široké 1 - 3mm. Květenstvím je chocholík průměru 3 - 3,5cm, vlastní květy mají kališní lístky délky 2,5 - 3,5 (i 4)mm a korunní lístky jsou dlouhé 1cm. Plodem je šešule délky 5 - 7,5mm, šířky 4 - 5,5mm a obsahuje 1 semeno. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *contracta*
- subsp. *welwitschii*

Iberis corifolia

synonyma: *I. saxatilis* var. *corifolia*

Iberis fontqueri

oblasti: Andalusie

Patří mezi jednoletky. Dorůstá výšky 9 - 22cm. Přízemní listy jsou dlouhé 1 - 2,3cm. Květenstvím je chocholík průměru 1,8 - 2 (i 2,2)cm, vlastní květy mají kališní lístky délky 2,5mm a korunní lístky jsou dlouhé 6 - 7mm. Plodem je šešule délky 4,8 - 6mm, šířky 3,8 - 5 (i 7)mm a obsahuje 1 semeno.

Iberis gibraltarica

synonyma: *I. dentata*, *I. speciosa*

oblasti: J Španělsko, Utah, Z Středozeří

Roste ve Španělsku ve vystoupavém habitu. Dorůstá výšky 30cm. Stonky jsou větvené. Listy jsou kopist'ovité a tmavě zelené. Květenstvím je hrozen, vlastní květy jsou narůžovělé nebo načervenalé.

Na zimu potřebuje sušší půdu.

Iberis grosii

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky (6 -) 9 - 23cm. Listy jsou kopinaté, dlouhé 2,2 - 3,2cm, široké 2 - 3mm. Květenstvím je chocholík průměru 2 - 3,5cm, vlastní květy mají kališní lístky délky 2,5 - 3mm. Plodem je šešule délky 4 - 5,5 (i 6)mm, šířky 3mm a obsahuje 1 semeno.

Iberis linifolia

synonyma: *Biauricula dunalii*, *Biauricula intermedia*, *Biauricula linifolia*, *I. boppardensis*, *I. contejeanii*, *I. dunalii*, *I. intermedia*, *I. intermedia subsp. beugesiaca*, *I. intermedia subsp. boppardensis*, *I. intermedia subsp. dunalii*, *I. linifolia subsp. timeroyi*, *I. prostii*, *I. timeroyi*

oblasti: Itálie, Katalánsko, Německo

Dorůstá výšky 10 - 30cm. Kvete nafialovělými květy. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *contejeanii*
- subsp. *dunalii*
- subsp. *intermedia*
- subsp. *linifolia*
- subsp. *stricta*
- subsp. *violletii*

Iberis nazarita

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 10 - 50cm. Listy jsou dlouhé 1,2 - 3 (i 3,5)cm a široké 3 - 8mm. Květenstvím je chocholík průměru 2 - 3,5cm, vlastní květy mají kališní lístky délky 2,5 - 3mm a korunní lístky jsou dlouhé 1,2cm. Plodem je šešule délky 6 - 6,2mm, šířky 5 - 5,2mm a obsahuje 1 semeno.

Iberis odorata

synonyma: *Crucifera odorata*, *I. acutiloba*, *I. numidica*

oblasti: Írán

Iberis pectinata

synonyma: *I. bourgaei*, *I. bouteloui*, *I. sampaiana*

oblasti: Andalusie

Patří mezi jednoletky. Dorůstá výšky (4 -) 7 - 36cm. Listy jsou dlouhé 1,5 - 6cm. Květenstvím je chocholík průměru (1,6 -) 2 - 4,3cm, vlastní květy mají kališní lístky délky 2,5mm. Plodem je šešule délky 4 - 6mm, šířky 3 - 6mm obsahuje 1 semeno.

Iberis pinnata

synonyma: *Biauricula pinnatifida*, *Crucifera pinnata*, *I. ceratophylla*, *I. costei*, *I. rollii*, *Thlaspi pinnatum*

oblasti: Itálie, Katalánsko, Švýcarsko

Iberis procumbens

Iberis runemarkii

synonyma: *I. arbuscula*

Iberis saxatilis (Iberka skalní)

synonyma: *Biauricula saxatilis*, *I. latealata*, *I. saxatilis* subsp. *valentina*, *I. vermiculata*, *I. zanardinii*

oblasti: Andalusie, Itálie, Katalánsko, Švýcarsko, Z Středozeří

Pochází ze západního středozeří. Patří mezi trvalky a stálezelené rostliny. Dorůstá výšky (4 -) 8 - 15 (i 45)cm. Listy jsou úzké, čárkovité až čárkovitě kopinaté, dlouhé 0,4 - 0,8 (i 1)cm a široké 1 - 2 (i 3)mm. Na nekvetoucích stoncích jsou tlusté, na květnatých tenčí. Květonosné stonky navíc dřevnatí. Kvete bílými nebo narůžovělými květy v chocholících o průměru 1,2 - 2,8cm, vlastní květy mají kališní lístky délky 2 - 3,8 (i 4)mm a korunní lístky jsou dlouhé 6 - 8mm. Plodem je šešule délky 5,5 - 8 (i 9)mm, šířky 4,5 - 6 (i 8)mm a obsahuje 1 semeno. Lze ji použít jako skalničku. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *cinerea*/I. *cinerea*/I. *latealata*/I. *subvelutina* - výška 12 - 44cm
- var. *pygmaea* - zakrslá forma, výška do 5cm
- subsp. *saxatilis* - výška 4 - 15 (i 17)cm

Vyhovují mu skalní pukliny, štěrky, sutě, atp.

Iberis sayanensis

Iberis semperflorens

synonyma: *Crucifera semperflorens*, *I. cuneata*, *I. florida*, *I. humilis*

oblasti: Itálie

Iberis sempervirens (Iberka vždyzelená)

synonyma: *Aethionema longistylum*, *Biauricula sempervirens*, *I. garrexiana*, *I. serrulata*

oblasti: Itálie, Katalánsko, Kréta, Michigan, New Hampshire, New York, Severní Karolína, Tennessee, Utah

Roste ve středozeší a jižní Evropě v podobě stálezeleného rozložitého polokeře. Dorůstá výšky 15 - 25 (i 30)cm v podobě trsu s průměrem (45 -) 50 - 60 (i 70)cm. Listy jsou čárkovité až úzce kopist'ovité či kopinaté, tmavě zelené a široké 2,5 - 5 (i 7)mm. Květenstvím je hrozen, vlastní květy jsou bílé (i růžové). Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Autumn Beauty'
- 'Findel'
- 'Little Gem'
- 'Pygmaea'
- 'Schneeflocke' - výška do 20cm
- 'Snowflake' - listy tmavě zelené, lesklé; květenství 1/2kulaté, květy bílé
- 'Weisser Zwerg'

Vyhovuje jí plné slunce nebo malý polostín a mírně vlhké půdy. Po odkvětu se doporučuje provézt seříznutí.

Množí se řízký.

Iberis simplex

synonyma: *I. pinardii*, *I. taurica*

Iberis spathulata

synonyma: *Biauricula spathulata*

oblasti: Katalánsko

Iberis spruneri (Štěničník Pruitův)

synonyma: *I. candolleana*, *I. granatensis*, *I. pruitii*

oblasti: Středozeší

Roste ve středozeší v podobě krátkověké trvalky (i jednoletky). Dorůstá výšky 15cm a šířky 20cm. Listy jsou vytvářejí přízemní růžici, jsou vejčitě kopinaté, mírně dužnaté a tmavě zelené. Květenstvím je malý hrozen, vlastní květy jsou bílé až nafialovělé.

Na zimu vyžaduje sucho.

Iberis umbellata (Iberka okoličnatá)

synonyma: *Crucifera umbellata*, *I. roseopurpurea*, *I. umbellata* subsp. *grenieri*, *I. umbellata* var. *tenuifolia*, *I. visianii*, *Thlaspi umbellatum*

oblasti: Aljaška, Britská Kolumbie, Iowa, Írán, Itálie, Kalifornie, Maine, Michigan, Minnesota, Montana, Německo, New Hampshire, New York, Nové Mexiko, Nové Skotsko, Ohio, Ontario,

Pennsylvania, Quebec, Středozeří, Utah, Wisconsin

Roste ve středozeří jako jednoletka. Dorůstá výšky (10 -) 15 - 20 (i 30)cm a šířky 20cm. Pod zemí vytváří tenký vrétenový 1hlavý kořen. Listy jsou úzce kopinaté, zelené a na okraji s 1 - 2 zoubky. Kvete v hustých chocholíkovitě zkrácených hroznech růžovými, fialovými až červenými (i bílými) květy. Plodem je šešule. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Fairy Mixture'
- 'Flash Mix'
- 'Pink Queen'
- 'Redm Flash'

Další informace:

<http://jiho.ceskestavby.cz/rostliny/iberis/>

<http://www.garten.cz/a/cz/1974-iberis-sempervirens-iberka/>

http://www.trvalky.ic.cz/iberis_sempervirens.htm

<https://www.rostliny.net/>